

פרוטוקול מס' 294

מישיבת ועדת העבודה והרווחה
יום שלישי, י' בטבת התשנ"ט (29 בדצמבר, 1998), שעה 10:00

הנוכחים:

חברי הוועדה: תמר גוז'נסקי - מ"מ היו"ר

המוזמנים:

המוסד לביטוח לאומי:
רות הורן
רחל אספיר - מנהל מחלקת פש"ר
אביבה גיבל
יפה מרוז - מנהלת אגף זקנה ושאיירים
משה עמית - מנהל מחלקת גביה
עירית פלדמן - אגף נכות
עו"ד רועי קרת

יפעת סולל - עמותת "מנוחה נכונה"

היועץ המשפטי:
מנהלת הוועדה:
קצרנית:

משה בוטון
שירלי אברמי
לאה קיקיון

סדר היום:

1. תקנות הביטוח הלאומי (ביטוח נכות) (ועדות עררים);
תקנות הביטוח הלאומי (דמי מחיה, עזרה ללימודים וסדורים
לילד נכה)
2. תקנות הביטוח הלאומי (דמי קבורה) (תיקון), התשנ"ט - 1998
3. צו הביטוח הלאומי (תיקון לוח י"א), התשנ"ט - 1998

1. תקנות הביטוח הלאומי (ביטוח נכות) (ועדות עררים);
(דמי מחיה, עמרה ללימודים וסדורים לילד נכה)

היו"ר תמר גוז'נסקי:

שלום לכולם, אני מתכבדת לפתוח את ישיבת הוועדה.

נעבור להצעת החוק.

רועי קרת:

אתחיל מתקנות הביטוח הלאומי - דמי מחיה, עמרה ללימודים וסדורים לילד נכה. התקנות האלה הוכנסו לתוקף השנה, והחליפו תקנות דומות באותו עניין. שונו חלק מההגדרות שהיו בתקנות הקודמות בעניין הילד הנכה. בין היתר נכנסה תוספת בנושאי טיפול. כאשר הילד הנכה צריך לעבור טיפולים מסוימים, הוא זכאי לסיוע, לפי התקנות.

אחד מאותם פריטים, פריט 7 לתוספת הראשונה בתקנות החדשות, דן בילד שזקוק לטיפול מיוחד, בשל מחלה או תסמונת נדירות וקשות, במידה המטילה עומס כבד ביותר. זה מעין סעיף כללי שמאפשר לתת לילד כזה את הזכאות לגמלה לפי התקנות. מה שאנו מבקשים לתקן הוא את העניין של "מחלה או תסמונת נדירות וקשות". המונח "נדירות", מסתבר, לא תמיד מוגדר באותה הצורה אצל המומחים הרפואיים. בעצה אחת עם רופאים ומומחים אצלנו רצינו להבהיר שהמונח "תסמונת נדירה" או "מחלה נדירה" מוגדר כ"תסמונת או מחלה שמופיעה ביחס של 1 לכל 100 אלף לידות חי".

היו"ר תמר גוז'נסקי:

ואם השיעור הוא 1 לכל 200 אלף?

רועי קרת:

אז ודאי וודאי.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

אז אולי צריך לומר זאת במפורש, כי כאן משתמע כאילו הקביעה היא ביחס לשיעור של 1 ל-100 אלף בלבד.

ג'ודי וטרמן:

אפשר להוסיף "לפחות".

משה בוטון:

אחרת יוצא שמי שזכאי לגמלה הוא רק זה שהתסמונת שלו היא 1 ל-100 אלף.

הי"ר תמר גוז'נסקי:

האם התיקון ל- 1 הוא תיקון שפה או תיקון מהותי?

רות הורן:

זה מונח שמופיע לאורך כל ההגדרות שלנו.

הי"ר תמר גוז'נסקי:

אם אין בעיה מבחינת היועץ המשפטי - אנו מאשרים את תקנות הביטוח הלאומי, דמי מחיה, עזרה ללימודים וסידורים לילד הנכה, תיקון לחלק ב' של התוספת הראשונה, פרט 7. תוקן.

רועי קרת:

בגלל התיקון של תקנות הביטוח הלאומי, עליהן דיברנו עכשיו, צריך היה לתקן את תקנות הביטוח הלאומי - ועדות עררים לשירותים מיוחדים וליילד נכה. אלה התקנות שמדברות על ועדות עררים. תיקון של התקנות האלה הוא בהתאמה לתקנות החדשות של הילד הנכה. שונו הגדרות, הוכנסו סוגים חדשים של טיפולים וכדומה, ולכן צריך לתקן גם את התקנות האלה, בהתאמה.

משה בוטון:

את העניין של ועדות העררים אישרנו לפני שנה. אישרנו שיוקמו ועדות ערר כאלה לילד הנכה, בעקבות תיקון חוק. אתם אומרים שהיות ושיניתם את התקנות העיקריות, אתם רוצים לעשות התאמה.

רועי קרת:

נכון. עיקר התיקונים בנוסח שלפניכם, הם תיקונים של התאמה לתקנות החדשות של הילד הנכה. יש שני תיקונים שלא נובעים ישירות אלא בעקיפין, מההתאמה. מדובר בתיקון 2 - תיקון תקנה 5 לתקנות הקיימות.

המשמעות היא כדלקמן: היום ועדות עררים לילד הנכה מורכבות משניים או משלושה חברים. יושב הראש, החבר הראשי בוועדה, הוא רופא, וחבר נוסף יכול להיות מבין קבוצה של משפחה של מומחים: פסיכולוג, עובד סוציאלי, וכן הלאה, אבל רק רופא אחד. כיוון שהתקנות החדשות של הילד הנכה שמות יותר דגש על עניינים של תפקוד, ליקויים גופניים וטיפולים רפואיים, ופחות על מבחני תלות - יש יותר משקל ויותר חשיבות לקיומם של רופאים כחברים בוועדה. לכן, התיקון הזה מאפשר שיהיה יותר מרופא אחד בוועדת העררים. יוכל להיות גם מצב של שני חברים רופאים או אפילו שלושה חברים רופאים. תקנות משנה א (2) ו- (3) מדברות על אותם מומחים אחרים: "אח בעל ניסיון של שנה, ופסיכולוג מומחה, פיזיותרפיסט, וכדומה". הוספנו את האפשרות שתהיה גם פסקת משנה (1): "רופא מומחה". כלומר, שחוק מיושב-הראש שהוא רופא, יוכל להיות חבר נוסף שגם הוא רופא.

רות הורן:

כזכור לכם העיקרון היה שייתרנו כהרבה מקרים את הצורך במבחן תלות. עצם האבחנה הרפואית וקיומו של מבחן רפואי יוצרים היום זכאות.

רועי קרת:

התיקון השני נובע מהתיקון שדיברנו עליו בנושא של תסמונת נדירה. על מנת לאפשר עבודה קלה ושטפת של ועדות העררים, אנו מבקשים לתקן את התקנה שמדברת על הסמכויות הוועדה לעררים, ולקבוע בה שרופא מומחה מטעם המוסד יהיה אחראי לרכז את החומר בנוגע לנדירות של המחלה או התסמונת, ולהעביר אותו לוועדה לעררים, כדי שיהיה בסיס נתונים אחיד בפני כל הוועדות לעררים בשאלה האם המחלה או התסמונת היא אכן נדירה או לא. זה התיקון שמופיע בתיקון תקנה 6 לתקנות.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

אני רואה שתיקנתם גם את עניין הטיפול הרפואי המיוחד שהילד זקוק לו. זה גם חדש, או שזו התאמה?

רועי קרת:

זו התאמה. התיקון היחיד הוא הכנסת המילים: "... יביא הרופא בפני הוועדה מידע רפואי עדכני לעניין נדירותה של התסמונת או המחלה."

רות הורן:

לפני שהחקיקה מגיעה אליכם היא עוברת ועדות ציבוריות של המוסד. היה לנו דיון מקיף עם מומחים רפואיים בוועדת הנכות. הם העלו את הצורך שוועדת הערר תקבל ריכוז של החומר המדעי שמדבר על תסמונת נדירה, משום שיכול להיות שרופא לא מכיר לחלוטין את התבחין. דרשו שרופאי המוסד ידאגו לקבל את החומר העדכני, כדי שוועדת העררים תוכל להחליט בנושאים האלה. לפעמים ידע עכשווי מאד דרוש כאן.

משה בוטון:

יש לי שאלה: בוועדת העבודה אנו מקבלים הרבה תלונות מאזרחים בנושאים שונים. לפני כשלושה ימים קיבלנו תלונה לגבי ילד נכה שאינו מתפקד לחלוטין. הוא בעל נכות של 100 אחוז. הוא קיבל הזמנה לוועדה שתקבע שוב את אחוז הנכות שלו. זאת, כאשר במכתב הראשון לא נאמר שהנכות שלו היא זמנית. רציתי לדעת אם זה נעשה כדבר שבשגרה, שאחרי קביעת נכות וזכאות לקצבה, מזמינים את הילד שוב לבדיקה המשפחה מאז התרעמה על כך.

עירית פלדמן:

בטוח שזה לא לצורך תשלומי נידות? עקרונית יש לנו סמכות לערוך מעקבים. אצל ילדים חלים הרבה מאד שינויים. גם אם נראה שבשלב מסוים ילד הוא עם עיכוב התפתחותי מאד חמור, הרבה פעמים משתפר מצבם או חלילה מורע.

משה בוטון:

איך אתם יודעים? האם זימון הוא דבר שבשגרה?

עירית פלדמן:

אנחנו מבקשים מהרופא, כאשר הוא עושה את הקביעה הראשונה, לתת לנו מועד למעקב, אם הוא סבור שעשוי לחול שינוי. אני מניחה שזה נופל בגדר המקרים האלה. אם תפנה אלינו אוכל לבדוק, ולתת תשובה ספציפית למקרה.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

זה נושא שלא שייך לתקנות, אך הוא נושא מטריד. במקום שההורים משקיעים מאמץ וכן הלאה, ומצבו של הילד משתפר - המשפחה מקבלת עונש על המאמץ שהיא השקיעה, ושוללים ממנה את הגמלה. לעומת זאת, במקום שההורים, מסיבה כזו או אחרת, לא משקיעים, ומצב הילד מתדרדר, הם מקבלים פרס, והגמלה נמשכת. חוסר ההתאמה בין מאמצי ההורים לבין הגמלה הוא נושא שיש לדון בו. יש פה בעצם תמריץ שלילי. זה קיים גם בתחומים אחרים של הביטוח הלאומי, לא רק בתחום הזה. אם חד הורית שמחליטה לצאת לעבוד מקבלת על כך "עונש". מצד אחד רוצים לעודד הורים לפעול ולהשקיע מאמצים, מצד שני - השיפור הזה דורש כסף, אז תנו כסף כדי להמשיך ולהשתפר.

רות הרר:

צריך לקחת כל נושא ולטפל בו. היה לנו, למשל, נושא שקשור לקצבת נכות - תמריץ לחזרה לעבודה. אנו משלמים איזו שהיא קצבה גם אחרי שהוא מתחיל לעבוד - כדי לדחוף עוד קצת הלאה. צריך לבחון כל נושא ולמצוא לו פתרון משלו.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

אם כך- אנו מאשרים: תקנות הביטוח הלאומי, ביטוח נכות - ועדות עררים ושירותים מיוחדים לילד הנכה - תיקון, וכן: תקנות הביטוח הלאומי, דמי מחיה, עזרה ללימודים וסידורים לילד הנכה - תיקון, שהונחו בפנינו על ידי המוסד לביטוח לאומי.

תקנות הביטוח הלאומי (דמי קבורה) (תיקון), התשנ"ט - 1998רות הורן:

יש לי בקשה לסדר. יש נושא נוסף - דמי קבורה. אני מבקשת שנדון בו.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

בבקשה, נעבור לדון בו.

רועי קרת:

התיקון כאן הוא כלהלן: לפי תקנות הביטוח הלאומי יש דמי קבורה משנת 1976. המוסד לביטוח לאומי מממן עלויות קבורה של נפטרים, ומשלם את הסכומים לחברת הקדישא. חברת הקדישא, מצדה, מתחייבת בהסכמים שהיא חותמת לא לגבות כספים ממשפחת הנפטר בעד הקבורה. אם היא גובה כספים היא עלולה לאבד את זכאותה לקבל החזרים מהביטוח הלאומי.

יש סכומי כסף, עבור הוצאות מסוימות, שאותן מותר לחברה קדישא לגבות ממשפחת הנפטר, מבלי שזה יקוזז לה מהסכומים שהיא מקבלת מהביטוח הלאומי. אנחנו מבקשים להכניס באותם החריגים בהם מותר לה לגבות, גם את הגבייה עבור בסיסים למצבות. זאת כתוצאה מהמצב בשטח, שנעשינו מודעים אליו, ובו, חברות הקדישא בונות היום את הבסיסים למצבות בצורה אחידה, ומראש. הן לא גובות ממשפחות הנפטר ישירות את התשלום הזה, כי הן לא רוצות שיקחו להם מדמי הביטוח הלאומי, אבל התשלום הזה נגבה בפועל דרך קבלן המצבות, פעמים רבות בדרך של פיצול התשלום. קבלן המצבות מקבל כסף עבור בניית המצבה, וגם גובה כסף מחברות הקדישא בעד הבסיס של המצבה.

ההעברה הכפולה הזו, שהכסף עובר דרך קבלן המצבות לחברה קדישא, לא מאפשרת שום פיקוח לגבי הסכום שגובים עבור הבסיס -

היו"ר תמר גוז'נסקי:

למה? חברה קדישא לא נותנת קבלות?

רועי קרת:

היא נותנת קבלות. במצב הנוכחי, תיאורטית, היא יכולה לגבות עבור בסיס במקום מסוים סכום אחד, ועבור בסיס במקום אחר - סכום אחר. אין תימחור אחיד לבסיסים של מצבות.

רות הורן:

המשפחה גם לא פוגשת את חברת הקדישא בעניין, היא פוגשת את המתווך שקובע עבורה.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

באיזה סכום מדובר?

רועי קרת:

אנחנו רוצים להסדיר בתקנות שחברת הקדישא תוכל לגבות בלי שזה יקוזח לה מתשלומי הביטוח הלאומי. כך גם נחסוך את ההעברה המיותרת דרך קבלן המצבות. ההעברה לפעמים כרוכה בעלויות נוספות של מיסוי, מע"מ וכדומה. גובה התשלום נקבע לפי שלושה סוגי מפרטים שמפורטים בעמוד 2 לתקנות שנמצאות אצלכם. זה נע בין 111 שקלים עד 394 שקלים לבסיס, לפי שלושה סוגי המפרטים, וגם לפי שתי קטגוריות של גיל הנפטר. באופן טבעי - לנפטרים צעירים יותר, בסיס המצבה קטן יותר, ועלותו נמוכה יותר.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

בכמה נפטרים מדובר בשנה?

רות הורן:

35 אלף בשנה.

משה בוטון:

בעיקרון, כאשר הכנסת אישרה את התקנות האלה, המטרה היתה שפרט למקרים חריגים, המשפחה לא תצטרך לבוא בקשר של תשלומים כספיים עם חברות הקדישא. רק במקרים שרוצים חלקה מיוחדת, או שמירת קבר לאדם בחיים - אז מתקיים הקשר. לדעתי, רצוי למנוע את החיכוך הזה בין המשפחה לבין חברת הקדישא, אלא במקרים שמנינו.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

אני רוצה לחקק את דבריו של היועץ המשפטי, ולומר שאם הבעיה היא להביא לאחידות, אני לא יודעת מה ההבדל בין מפרט א' לג' - אתם יכולים להוציא תקנות לחברה קדישא ולקבוע כמה עולה כל מפרט.

מצד שני - אם אתם מקבלים תשלומים קבועים, חברה קדישא יכולה לעשות מכרז, לקבל הצעות, ויכולה להזיל את זה. למה אתם קובעים את זה? אתם קובעים סכום של 390 והם מוצאים מישהו שעושה את זה ב-200. מה מפריע לכם שהמשפחה תשלם לקבלן והוא יעביר? ממילא מדובר באותם הקבלנים שבונים את המצבות, אותם אלה שיוצקים. כך, לפחות, יש למשפחה כתובת אחת להתדיין אתה - עושה המצבות.

דבר נוסף - אם יוחלט במדינת ישראל לקבור בקומות, האם שוב ניכנס לסיפור של בקשות לשינויים ותקנות? לכן נראה לי שהתקנה הזו, שבאה לכאורה לעשות סדר, היא רק פותחת פתח, והדבר האחרון שאנו רוצים הוא קשר כספי בין חברה קדישא לבין המשפחה. זה מה שעמד מאחורי הרעיון הכולל לנושא הזה עוד משנת 76. יש הרבה תלונות בנושא הזה. עד היום, משפחות נפטרים מוטרדות מאלף דרכים בהם מנסים להוציא מהם כספים.

רות הורן:

אתם ללא ספק צודקים. מטרתם של דמי הקבורה היא שכאשר משפחה באה לקבור את המת היא לא תוטרד בנושא תשלום, שכן זה נושא פרוץ ובעייתי אם הוא לא מוסדר. עם זאת יש לזכור שאנו יוצאים ממצב עכשווי שהוא רע למשפחת הנפטר. הצורך ביסודות למצבות נוצר אחרי שהתברר שבחלק גדול מבתי העלמין, בעקבות שינויים במזג אוויר - הכל נסחף. לכן, חברות הקדישא חייבות לבנות את אותן משכבות. אנחנו, בהסכמים, חייבנו את החברות לבנות, וגם יצרנו רמות שונות שמחייבות הוצאה שונה, לפי מבנה פני הקרקע. יש בתי עלמין שיש צורך שם בבנייה עם יותר מלט, ולפי זה נקבעו המחירים, לאחר שהדברים נבדקו.

המצב עכשיו אינו טוב, כי המשפחה, בעצם, משלמת למתווך. עושה המצבות אינו עושה את העבודה הזו. חברה קדישא מיישרת חלקה ובונה את כולה. היא מוציאה את ההוצאה. בגלל שהיא אינה יכולה לגבות - קבלן המצבות עושה זאת.

משה בוטון:

הסכומים שהמוסד לביטוח לאומי משלם לחברה קדישא אינו כולל מצבה, אך אפשר לחייב אותם לגבי המצבות בהסכמים. תשלמו להם אתם את ההוצאה מראש.

רות הורן:

כדי שאנו נשלם דמי קבורה גבוהים יותר, וזה מה שאתה מציע, אנחנו צריכים להעלות את דמי הביטוח. זה לא משהו שאנו יכולים לעשות אותו מבלי לשנות את התשלום.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

הגיעו אליכם תלונות? מישהו ביקש את השינוי הזה?

רות הורן:

אני אסביר על איזה רקע זה מגיע. זה מגיע על רקע של דיון בבית המשפט העליון. היתה עתירה לבג"ץ של אחת מחברות הקדישא. הנושא הזה נמצא בדיון ועומד להיגמר. הטענה של חברה קדישא שהם לא מקבלים תמורה עבור העניין.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

אבל הם מקבלים את התשלום מהקבלן שבונה את המצבה.

רות הורן:

הם נאלצים לגבות בדרך הזו. התיווך הזה גם מייקר את העניין, כי יש כאן כפל של תשלום מע"מ. יש עוד גורם שמשלם. קבלן המצבות גובה מהמשפחה ומעביר לחברה קדישא.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

מה אומרת החברה בעתירתה?

רות הורן:

היא תובעת מאתנו שהעניין הזה יוסדר, ושיותר לה לגבות ישירות מהמשפחה את התשלום, משום שהיא לא מקבלת עבורו תמורה.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

החברה בנתה יסודות ל- 1,000 קברים. אותם 1,000 נפטרים לא נפטרים כולם ביום אחד. זאת אומרת שממילא, נניח - תוך עשר שנים, היא תגבה את הסכום בהדרגה. אז מה זה משנה?

רות הורן:

חברה קדישא יכולה לגבות את זה רק באמצעות מתווך, כי אין לה קשר עם המשפחות.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

אם חברה קדישא צריכה סכום מסוים לצורך עבודות הפיתוח, היא ממילא צריכה להמתין עד שהנקברים ימותו, ולפני כן היא לא מקבלת אותו.

רות הורן:

היום אסור לחברה קדישא לגבות מן המשפחה.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

בסדר, אבל הבעיה הגדולה של חברה קדישא - זה שאין לה כסף והיא צריכה להשקיע. מאיפה יש לה כסף?

רות הורן:

זה לא מדויק. הם מקבלים קרקעות בחינם. יש להם הרבה השקעות.

משה בוטון:

אבל מדוע שהביטוח הלאומי לא יכסה גם את מימון העניין?

רות הורן:

כי זה מונע העלאה של דמי קבורה - -

העלות היא 10 מיליון שקלים לשנה?

היו"ר תמר גוז'נסקי:

רק היסודות זה 10 מיליון שקל לשנה? כל שנה?

רות הורן:

כן.

יפה מרוז:

מדובר ב- 35 אלף נפטרים. ההוצאה הממוצעת ליסודות למצבה היא בערך 250 שקלים. זה יוצא 10.5 מיליון שקל.

אני רוצה להעיר הערה. מדובר פה ביסודות למצבות. המוסד לביטוח לאומי לא מממן הוצאות למצבות אלא לגלמודים שנפטרו. מצבה ממומנת על ידי המשפחה, כשהיסוד הוא יסוד למצבה, וזה חלק מההוצאה למצבה. מה שקורה בפועל, ורות הורן הסבירה זאת - בעבר, כאשר כרו קבר, וקברו את המת, ההוצאה על הקבורה הישירה היתה באמת של הביטוח הלאומי. המשפחה לא השתתפה. ברגע שבנו את המצבה, קבלן המצבות היה זה שעשה את היסוד למצבה, הקים את המצבה, והמשפחה מימנה את זה.

מה שקורה היום בשטח - חברות הקדישא, כשהן בונות חלקות קבורה, מקימות מראש את היסודות למצבות. כאשר הן מקימות את זה מראש, ההוצאה היא אכן של חברה קדישא. יש לה מקורות כספיים נוספים פרט לכספי הביטוח הלאומי, ועם זה היא מממנת את ההוצאה, ואז קבלן המצבות לא צריך לממן את ההוצאה, וחברה קדישא דורשת את הסכום ממנו.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

למה הקבלן לא צריך לממן?

רות הורן:

פעם הוא היה עושה את זה בנפרד.

יפה מרוז:

חברה קדישא הוציאה את ההוצאה למימון היסודות. יש מי שמתווכ, והוא קבלן המצבות. בחוק ובתקנות אסור לחברה קדישא לגבות כספים ממשפחת הנפטר, היא דורשת את הכספים באמצעות קבלן המצבות. קבלן המצבות נותן מחיר למצבה, ומתוך זה מעביר סכום מסוים לחברה קדישא. באופן כזה זה גם מייקר למשפחה את עלות המצבה.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

אולי בתחרות בין בוני המצבות יש בוני מצבות שסופגים את זה?

יפה מרוז:

לפי מיטב ידיעתנו - לא, ממש לא.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

יש במדינת ישראל פיקוח על מחירי מצבות? - אין. אם כן, הכל פתוח למיקוח וממכר. יש תחרות, וכל אחד עושה כראות עיניו.

משה בוטון:

העניין כאן הוא מאד עקרוני. משפחה יודעת שהיא לא משלמת כלום בקבורה. יכול להיות שהמשפחה לא רוצה להקים מצבה בכלל לקבר.

רות הורן:

את המסגרת ממילא בונים. העובדות השתנו. אם בעבר היו בונים את המסגרת אחרי הקבורה, לקראת בניית המצבה, התוצאה היתה שהכל התפרק, כפי שתיארתי קודם. היום מקזימים, ויוצרים את המסגרות לכל השטח לפני הקבורה. נוצר מעבר- לא עוד בונה המצבות עושה את העבודה הזאת אלא חברה קדישא.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

הבעיה של חברה קדישא היא זה שהיא משקיעה בבת אחת סכום גדול, כדי להכשיר שטח מסוים.

רות הורן:

הם לא מתלוננים על הבעיה הזו.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

אם הם לא מתלוננים על הבעיה הזו, אז הם יקבלו באמצעות המתווך, ובלבד שלמשפחות לא יהיה שום קשר כספי עם חברה קדישא.

רות הורן:

זה אומר שאנחנו במודע מאפשרים שהתשלום יגדל, כי זה כרוך במס נוסף, מיותר.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

כמה זה מע"מ על 200 שקל?

משה בוטון:

כשמישהו בא להתקין מצבה מבקשים ממנו סכום והוא משלם. ממילא, כאשר רוצים לחסוך למשפחה את 100 השקלים רק עבור היסודות - זה נראה לי זבר פעוט מאד, מכיוון שהמצבה עצמה כרוכה בהוצאה גדולה.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

מדובר בסכום של 34 שקלים.

יפה מזוז:

היום אין פיקוח על זה.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

תתקנו תקנה שבזני מצבות לא יכולים לגבות יותר מסכום מסוים.

רות הורן:

למוסד לביטוח לאומי אין סמכות לתקן תקנות כאלה.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

למי יש סמכות?

רות הורן:

זה מצרך ככל מצרך אחר.

משה בוטון:

אבל אתם שוברים את העיקרון שמשפחה זכאית לקבורה חינם. זה כבר לא יהיה חינם.

רות הורן:

אתה צודק, אבל כאן יש לנו לפחות את היכולת - -

משה בוטון:

היום מסדרים את הדברים, יש הרגשה טובה לאזרח. אחר כך יש את ההתדיינות עם בזני המצבות.

רות הורן:

אם זה יהיה מוסדר נוכל לפקח.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

האם אתם מאמינים שהמצבות תוזלנה ב- 300 שקל? הרי המצבות לא תוזלנה, וחברות הקדישא תקבלנה את הסכומים. המשפחה תשלם פעמיים. אין לכם שום פיקוח על בוני המצבות. אם מחיר המצבה היום הוא 2,500 שקל כולל התשלום עבור היסודות, האם המחיר ירד מאותו רגע בו תהיינה התקנות?

משה בוטון:

לא. בוני המצבות ירוויחו.

רות הורן:

הם היום לא מוציאים את ההוצאה, זה ברור.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

מי מוציא?

רות הורן:

חברות הקדישא.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

אבל הם משלמים. בוני המצבות משלמים.

יפה מזוז:

המשפחה משלמת לבונה המצבות בשני תשלומים נפרדים.

שמעון נבון:

המשפחה משלמת בשתי המחאות - האחת, לחברה קדישא, דרך בונה המצבות - והכסף גם לא נרשם אצלו - והשניה לבונה המצבות.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

אם הכסף לא נרשם - אין מע"מ. למה סיפרתם לנו סיפור ארוך על מע"מ?

שמעון נבון:

ההמתאה השנייה היא עבור המצבה.

משה בוטון:

אם נאשר את התקנות האלה, יאמרו למשפחה לשלם את אותם 300 השקלים.

שמעון נבון:

לא. מתי לחברה קדישא מותר לגבות את הסכום? - רק בעת הקמת המצבה. מה הבעיה?

היו"ר תמר גוז'נסקי:

כתוב פה: "מוצע לקבוע בתקנות כי חברות הקדישא תהיינה רשאיות לגבות ישירות את ההוצאות". לא כתוב מתי, לא כתוב באיזה שלב, או כל דבר דומה.

רועי קרת:

בתקנה הראשונה כתוב: "הקמת יסודות למצבות, בסכום הקבוע בלוח - - - " ואני עובר לשורה האחרונה: "...ובלבד שהחברה תגבה את הסכום האמור בתכוף לפני מועד הקמת המצבה". זה עונה על השאלה.

משה בוטון:

זאת אומרת: לא יתנו רשיון להקים מצבה, אם לא ישלמו את התשלום. זה מקור לסחיטה מצד חברה קדישא. המשפחה תבקש אישור למצבה - -

שמעון נבון:

בכל מקרה הקבלן, כאשר הוא מקים מצבה, חייב להוציא רשיון. בלי שום קשר. הוא משלם לחשבון הבנק של חברה קדישא - -

היו"ר תמר גוז'נסקי:

רוב המשפחות תאמרנה שאין להם פנאי וראש פנוי ללכת למשרדי החברה הקדישא וממילא יסדרו את זה באמצעות הקבלן.

שמעון נבון:

לא איכפת לי שיעבירו את זה באמצעות הקבלן, אבל שיהיה מורשה בחוק.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

אז כל מה שאתם צריכים הוא לתת רשות לחברה קדישא לומר שהם רוצים את זה בצ'ק נפרד. זה כל הסיפור.

שמעון נבון:

אבל באיזה סכום? אם חברה קדישא תחליט מחר שהיא רוצה לגבות 800 שקלים - מה תעשי?

היו"ר תמר גוז'נסקי:

כאשר קובעים את המחירים, תקבעו לחברה קדישא את המחירים, רק תגידו -

שמעון נבון:

כתוב בתקנה 2 שהיא לא תגבה, לא במישרין ולא בעקיפין -

היו"ר תמר גוז'נסקי:

אבל באופן מעשי אתם מרשים לה לגבות מהקבלן? תוסיפו סעיף שמותר לה לגבות מהקבלן, ובצ'ק נפרד.

משה בוטון:

אני מציע שתחשבו על זה שוב.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

ממילא מי שיעסוק בזה זה רק הקבלן. למשפחה האבלה אין פנאי וכוחות נפשיים להתעסק בדברים האלה. אתם מרשים לחברה קדישא לגבות תשלום מעושה המצבות?

רות הורן:

לא. אני לא יכולה להתערב ביחסים האלה בין חברה קדישא לעושי המצבות.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

איך הם מסדרים היום את העניינים?

רות הורן:

הם פונים לחברות בארגון בוני המצבות, ומבקשים שהן תיגבנה עוד תשלום כזה. הוא מילא, קודם, כשהוא היה גובה מהמשפחה, הוא היה גובה בעבור מצבה ויסוד. גם עכשיו הוא גובה כך, ומעביר חלק מהסכום לחברה קדישא. היא עושה עבורו את השירות.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

מה הבסיס המשפטי שמאפשר לחברה קדישא לחייב את הקבלן לשלם?

רות הורן:

הוא צריך ממנה רשיון לשים מצבה על הקרקע שבו היא קוברת.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

באיזה מקום כתוב שצריך להוציא רשיון?

רות הורן:

השטח שייך לחברה קדישא, לא יתירו לו ללא רשיון.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

איפה כתוב שמותר לחברה קדישא לגבות כסף על רשיון?

רות הורן:

זה לא צריך להיות כתוב. החברה קיבלה את השטח המסוים, ובשטח זה אסור לאף אדם לעשות דבר, אלא ברשותה. התירה לו - טוב, לא התירה - לא. החברה השקיעה בקרקע, והיא דורשת את הכסף. הסיכום הוא שקבלן המצבות משלם כנראה אחרי שהוא קיבל את הסכום מהמשפחה. זה כל העניין.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

אז כל מה שאתם צריכים הוא שהכסף הזה ישולם באותו צ'ק נפרד.

רות הורן:

אני חשבתי שהצעת דבר אחר - שהתשלום יהיה בעת הקמת המצבה, ואז אפשר לגבות את זה באמצעות בונה המצבות. יושבת הראש מחפשת בצדק דרך לצמצם את ההטרדה של המשפחה. יש הבדל לגביה בין מקרה בו התשלום מבוקש מהמשפחה ביום הפטירה, לבין מצב שבו במועד הקמת המצבה, היא מתבקשת לשלם צ'ק נוסף עבור העניין.

משה בוטון:

אבל גם היום זה כך. מה השינוי פה?

שמעון נבון:

השינוי הוא הנושא של המחיר.

רות הורן:

לא, השינוי הוא שהיום, אין לנו יכולת להתערב אם התברר שבונה המצבות גובה במקום 130 שקל סכום אחר. הוא יכול לגבות כראות עיניו.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

אבל באותה המידה הוא יכול לטעון שהשיש הוא מסוג מסויס, ובעצם מדובר בסוג נחות יותר. מה נוכל לעשות?

רות הורן:

אבל שוק המצבות הוא שוק תחרותי. בסופו של דבר המצבות עומדות זו ליד זו. המשפחות יכולות לבדוק ולהשוות. אבל בתיאוריה אתם צודקים. יכול להיות מצב שמחירי המצבות יישארו כפי שהם היום.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

אני מציעה שתשקלו את ההערות שנשמעו כאן בדיון, ותביאו איזשהו פתרון שימנע קשרים כספיים ישירים, שמאז 76 לא קיימים - בין חברות הקדישא למשפחות הנפטרים.

צו הביטוח הלאומי (תיקון לוח י"א), התשנ"ט - 1998ג'ודי וסרמן:

מדובר בתיקון ללוח י"א לחוק הביטוח הלאומי. לוח י"א קובע את ההכנסות המירביות והמזעריות לעניין תשלום דמי ביטוח. בלוח י"א קבועה ההכנסה המרבית והמזערית לגבי כל סוגי המבוטחים בביטוח הלאומי: שכירים, עצמאיים, ומי שלא עובד ולא עובד עתיד.

התיקון שאנו מציעים כאן מתייחס להכנסה המזערית לגבי מבוטחים שאינם עובדים ואינם עובדים עצמאיים. לפי לוח י"א הקיים, הסכום המזערי נקבע באחוזים מהשכר הממוצע, כפי שהיה בחודש הראשון ברבעון. מדובר על 15 אחוז מן השכר הממוצע בחודש הראשון ברבעון. אנחנו מבקשים להגיע למצב שבו נוכל להנפיק פנקס שנתי, לא פנקס בתחילת כל רבעון, וזאת כדי להקל גם על המבוטחים - -

משה בוטון:

בגלל שהסכום נמוך - שהוא ישלם את זה בבת אחת לכל התקופה.

אביבה גייבל:

נשלח פנקס אחד, כשכל רבעון הוא ישלם באותו מועד, אך יהיה לו את הפנקס מראש.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

עכשיו המצב הוא שאתם שולחים ארבעה פנקסים?

ג'ודי וסרמן:

כן. אחת לרבעון. אנחנו רוצים לעשות תיקון שיאפשר לנו לשלוח פנקס אחד, שנתי. זה גורם לשינוי קטן בקשר לקביעת הסכום המזערי לתשלום דמי ביטוח. אם היום הסכום נקבע בחודש הראשון של הרבעון, אנחנו מציעים כך: לגבי הרבעון הראשון, השני והשלישי, הרבעון שתחילתו 1 בינואר, 1 באפריל ו- 1 ביולי - מדובר על אחוזים מהשכר הממוצע כפי שהוא היה ב- 1 לינואר. לגבי הרבעון האחרון - נשאר המצב הקיים.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

במקום ארבעה פנקסים יהיו שניים?

ג'ודי וסרמן:

אחד עם ארבעה שוברים. התשלום ימשיך להתבצע אחת לשלושה חודשים, רק בהבדל אחד - -

היו"ר תמר גוז'נסקי:

אבל איך תדעו מה השכר הממוצע שיהיה ב- 1 באוקטובר?

אביבה גיבל:

במקום לעדכן כל רבעון את הסכום, הואיל ולא מדובר בסכומים כל כך גדולים, אנחנו פשוט נעדכן אותו רק ברבעון האחרון של השנה, ובשני רבעונים הוא יישאר עם הסכום הלא מעודכן, שזה אומר גביה מעט יותר נמוכה. מדובר באנשים עם הכנסה מאד נמוכה. העדכון התכוף והוצאת הפנקסים כרוכים בעלויות גבוהות.

משה בוטון:

אתם יכולים להוסיף גם שובר שיהיה תשלום שנתי, כלומר, שהוא ישלם מראש לכל השנה?

אביבה גיבל:

יש שוברים פתוחים. אם הם ירצו - הם יוכלו לשלם את ארבעת השוברים.

ג'ודי וסרמן:

הפנקס שנשלח בסוף ינואר, אחרי קבלת השכר הממוצע בינואר, כולל את הרבעון האחרון. אנו נשלח בסוף ינואר פנקס, שיכיל את העדכון של ינואר - -

היו"ר תמר גוז'נסקי:

בינואר אתם עדיין לא יודעים מה היה השכר הממוצע בינואר.

ג'ודי וסרמן:

אנחנו יודעים. נשלח אחרי שנדע. באמצע ינואר אנחנו יודעים מה השכר הממוצע של ינואר. העדכון הזה יתייחס לרבעון של ינואר - אפריל ויולי. לגבי הרבעון הקודם של אוקטובר, נשלח את הפנקס של השנה הקודמת. לא אוקטובר של השנה השוטפת. בינואר 99 נדע את השכר הממוצע של 99. נוכל לשלוח שובר לגבי ינואר, אפריל ויולי, ואת השובר של אוקטובר מהשנה הקודמת.

אביבה גיבל:

מועד תשלום של אוקטובר, נובמבר, דצמבר, הוא 15 בינואר. אז אנחנו יודעים את השכר של אוקטובר, נובמבר, דצמבר. זה המצב הקיים היום.

משה עמית:

המצב עד היום הוא כזה: לוקחים שנת ביטוח מינואר עד דצמבר, כאשר הרבעון הראשון - ינואר, פברואר, מרץ - מועד התשלום שחל עליו הוא 15 באפריל. תמיד משלמים עבור שלושת החודשים שהסתיימו. ההצעה הנוכחית שלנו מדברת על פנקס שנתי שמתחיל

ב- 1 באוקטובר, ומסתיים ב- 30 בספטמבר של השנה שאחריה. קבענו את המועד הזה מאחר והוא חופף לשנת לימודים של עשרות אלפי סטודנטים, שנכללים אצלנו באוכלוסייה הזו של משלמי המינימום.

לרבעון אוקטובר, נובמבר, דצמבר, מועד התשלום חל ב- 15 בינואר. במקביל אנו מבקשים לתקן את זה ל- 15 בפברואר, כדי שיהיה סיפק בידינו לדעת מה השכר הממוצע של ינואר. מה שמוצע כרגע זה להוציא בסוף חודש ינואר פנקס אחד, שמכסס את חישובי דמי הביטוח על הרבעון אוקטובר, נובמבר, דצמבר, על סמך שכר ממוצע של אוגוסט, שהוא כבר ידוע לנו. הרבעון של ינואר, פברואר, מרץ 99 מבוסס על שכר ממוצע בחודש ינואר, ואחר כך יש לנו עוד שני רבעונים.

רות הורן:

התוצאה היא שיש פנקס אחד.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

יש עוד הערות בנושא הזה?

יש לי שאלה שלא שייכת לעניין. מה נעשה עם כל הנערות שמלאו להם 18 ודורשים מהם לשלם את הסכומים האלה, ביטוח בריאות וכן הלאה. מאיפה ההורים אמורים לשלם? אם הבחורה לא עובדת ולא לומדת - זה פשוט עול על ההורים. מצד אחד לוקחים מההורים את קצבת הילדים שהם קיבלו עד גיל 18, ולא רק שהם מפסידים את קצבת הילדים, הם גם צריכים לשלם ביטוח בריאות על אנשים שלא עובדים.

רות הורן:

ומה קורה בגיל 19?

אביבה גייבל:

אם היא מתגייסת היא פטורה.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

ומה עם מי שלא מתגייסת? מצד אחד אנו אומרים שהאדם צריך לשלם לפי הכנסתו, מצד שני יש אנשים במדינת ישראל שבאמת אין להם שום הכנסה. אין להם שום קצבה, לא מגיע להם שום דבר בגיל הזה.

רות הורן:

היא נמנית עדיין על המשפחה המקורית שלה, אם היא עדיין לא נשואה. רואים אותה כחלק מן המשפחה.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

כאשר מחשבים את התלויים היא כבר לא נמנית. היא בת 18, אז היא כבר לא תלויה. אם מחלקים את ההכנסה של המשפחה, למשל לצורך חישוב השלמת הכנסה - לא יביאו אותה בחשבון.

רות הורן:

היא כן נמנית על התלויים.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

עד איזה גיל?

רות הורן:

נדמה לי שעד גיל 20.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

נדמה לי שזה רק במקרה שהילד נכה. בקיצור - יש כאן בעיה.

אנחנו מאשרים את צו הביטוח הלאומי, תיקון לוח י"א התשנ"ט - 1998. יש לנו תוספת לסדר היום - הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 32).

רות הורן:

יש לנו כאן שני תיקונים. כזכור, אנחנו משלמים מענק לימודים בתחילת שנת הלימודים. תחילתו של המענק היתה כשהוא שולם רק להורה יחיד במשפחה חד הורית. בשלב מאוחר יותר, לפני כמה חודשים, הוספנו גם משפחות שיש בהם ארבעה ילדים ויותר, כאשר ההורים מקבלים איזו שהיא גמלה שמתאפיינת בהכנסות נמוכות. נשאלו בשולי העניין ילדים שאי אפשר לשכוח אותם, והם ילדים שאין להם בפועל הורים. אלה ילדים שהתייתמו משני ההורים שלהם. זו קבוצה מאד קטנה, ובכל זאת, אם המענק ניתן לילד שיש לו הורה יחיד, אז גם להם מגיע.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

פנו אלי מטבריה בנושא הזה.

רות הורן:

כמו כן - מה שאנו מגדירים כ"ילד נטוש" על פי חוק הבטחת הכנסה. מדובר בילד שאחד ההורים שלו לא בארץ, ובפועל הוא נמצא לבד. ילדים אלה יכולים להיות במסגרות שונות, או תחת אפוטרופוס - -

היו"ר תמר גוז'נסקי:

ילד במוסד גם מקבל מענק לימודים?

רות הורן:

כן. לפי זה - הוא יקבל. אם הוא נכנס להגדרות האלה הוא יוכל לקבל. כתבנו הגדרה כללית, שיקבל את התשלום מי שהילד נמצא במשמורתו, הכוונה היא משמורתו החוקית, כמובן. הוא יקבל כמו ההורה היחיד שמקבל עבור הילד הבודד.

זה הצריך קצת תיקונים בסעיף כדי שישתלב בו הסעיף הזה.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

יש לי שאלה - כשמדובר בהורה אפטרופוס, אנו יוצאים מן ההנחה שהכסף הזה אכן ינוצל להכנת הילד ללימודים. אם הילד נמצא במוסד, הדברים נראים לי מעט יותר מסובכים. אני סבורה שהכסף הזה ייכנס לקופה הכללית של המוסד, וישמש לכיסוי גירעונותיו הכלליים. אני לא רואה איך זה יגיע לילד עצמו. הילד נמצא במוסד. המוסד מספק לו את ספרי הלימוד, והכל. אני לא חושבת שמוסד יסכים לתת לילד אחד ולא לתת לילד אחר.

רות הורן:

לכן לא קבענו שהמוסד יקבל אלא מי שהילד במשמורת שלו, הוא אותו אדם שאחראי לצרכים של הילד. הוא הכתובת שלנו והוא האחראי.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

גם ילד במוסד יש לו, בכל מקרה, מבוגר - -

רות הורן:

צריך להיות מישהו שאחראי עליו.

עד כאן התיקון הזה. התיקון הבא הוא תיקון בפרק ענף ביטוח פירודים ופשיטות רגל. בפרק הביטוח הזה אנו משלמים שני סוגים של גמלאות: גמלה אחת לעובד עבור שכר עבודה ופיצויי פיטורין והגמלה השנייה משולמת לקופת הגמל. מטרתה היא לכסות, עד כמה שאפשר, את החוב שיצר המעביד בקופת הגמל בגין אותו עובד. אם נותר חוב בעקבות הפירוק או פשיטת הרגל, זכויותיו של העובד בקופת הגמל עשויות להיפגע.

משה בוטון:

כשהמעביד לא הפריש לקופת הגמל.

רחל אספיר:

לא, כדי לחדד את זה - הבעיה נוצרה בעיקר בגלל שנוכה משכרו של העובד הסכום, אך לא הועבר. אלה אותם סכומים שהוא משתתף בתגמולים שלו ובביטוחים שלו בקופת הגמל, והסכומים לא הועברו.

כדי לסכר את האוזן הוצאנו אי אילו נתונים. הגענו למסקנה שבערך 30 אחוז מסך כל העובדים נחסמים במקסימום גמלה של פעם אחת השכר הממוצע. הבעיה עלתה בתשלובת "שטיחי כרמל", שם שילמנו ל- 1,300 עובדים בכל הארץ, וכולם נחסמו במקסימום גמלה. עומק הוותק בפיגור הגיע ל- 17 חודש. "מבטחים" אזררה אז אומץ, בנסיבות הפוליטיות שהיו, והגישה את הבקשה לפירוק, בזמן שאף רשות אחרת לא התמודדה עם זה.

משה בוטון:

אתם מציעים שהשכר הממוצע, כ- 6,000 שקל, יהיה פי שניים.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

זה כדי להבטיח את הפנסיה שדומה, עד כמה שאפשר, לשכר שהיה, נכון?

רחל אספיר:

כדי לכסות את כל מה שניכר מהעובד ולא העבירו - מה שגם המעביד היה צריך להפריש עבורו ולא עשה.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

סעיף 1 אושר, סעיף 2 - אושר, סעיף 3 - נמחק.

רות הורן:

בסעיף 4 יש הוראות תחולה. בגלל שינוי שאנו מבקשים לערוך בו, אנחנו מבקשים -

היו"ר תמר גוז'נסקי:

זה המשך של סעיף 1, לא? מענק לימודים.

רות הורן:

אבל הוא קובע את התחולה, זה כבר סעיף טכני, לא תוכני.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

אבל הוא קשור לסעיף 1.

רות הורן:

כן. כאן זה מסודר לפי סדר הסעיפים בחוק, אין ברירה.

אנחנו מבקשים, לפיכך, להקדים לסעיף 4, סעיף תחילה שיאמר: "תחילתו של חוק זה ביום י"ג בטבת התשנ"ט, 1 בינואר, 1999".

משה בוטון:

זה יסתדר עם הגבייה של לוח י"א?

רות הורן:

כן, זה מה שמבקשים מאתנו. ואז סעיף 4 יהפוך ל-5.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

סליחה - מה נכנס ב- 1 בינואר, סעיף 1 או סעיף 2?

רות הורן:

כל החוק הזה כולו.

סעיף 4 (א) הישן, היום סעיף 5 (א) ייקבע שסעיף 74, התיקון שלו לעניין המענק - יחול על שנת הלימודים התשנ"ס, היא שנת הלימודים הבאה. סעיף קטן (ב) שמתייחס לתיקון של קופת הגמל יתוקן, ויאמר בו שהוא יחול על גמלה המשתלמת לעובד שלגבי מעבידו ניתן צו כאמור בסעיף 182, ביום התחילה. זאת אומרת - מה- 1 בינואר, 99.

משה בוטון:

במקום מה שכתוב בכחול - 1 בינואר 98?

רחל אספיר:

צו פירוק שיהיה רק מ- 1 בינואר 99 והלאה?

היו"ר תמר גוז'נסקי:

למה לא?

רחל אספיר:

אמרתם כל מה שבצנרת. אנחנו משלמים היום לגבי פירוקים מלפני שנתיים או מלפני שנה.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

למה אתם משנים את זה? כתוב - 1 בינואר 98. החוק הונח בנובמבר 98. הבאתם את זה בחשבון.

רות הורן:

אתן לא מדברות על אותו הדבר. רחל אספיר מציעה סעיף תחילה אחר. היא מציעה שגמלה שתשולם מה- 1 לינואר, 99 - עליה יחול החוק.

משה בוטון:

נשאר מה שאתם הצעתם בכחול.

רחל אספיר:

לגבי צווי פירוק שינתנו החל מ- 1 בינואר 98, אני אשלם רק בעוד שנה או שנתיים. אני מתעסקת עדיין עם פירוקים שנעשו בשנת 97.

משה בוטון:

בחנתם מה העלות של הדברים?

רות הורן:

הבעיה היא לא התקציב.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

אז מה הבעיה? בואו נכתוב 97.

רחל אספיר:

למה לא להגיד שביום התשלום, מה- 1 לינואר 99.

משה בוטון:

הבעיה היא שמי שיתעכב יותר, ולא טיפלתם בו מהר - יקבל יותר כסף.

רחל אספיר:

אין אצלנו עיכובים. אף אחד לא ידע אתמול שיהיה תיקון כזה. דרך אגב, זה באמת מאתמול להיום.

רות הורן:

לא קבענו את הדרך שרחל אספיר מציעה בגלל החשש שזה יהיה עניין מאד מקרי, מה בדיוק מגיע לשולחן בתאריך המסוים של ה- 1 לינואר.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

האם ינואר 98 נראית פשרה הוגנת?

משה בוטון:

כן. מה שהצעתם בכחול.

רחל אספיר:

זה מאד מסובך. אף פעם לא עבדנו לפי השאלה מתי ניתן צו הפירוק, מאחר ולעובד אין כל שליטה על הדברים.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

כל מה שהיה עד עכשיו - אנחנו לא יודעים מתי ניתן צו פירוק. כל מי שמגיע לו תשלום מה- 1 בינואר, 99 יקבל. לא משנה מתי היה הפירוק. זה הגיוני, זה נוח כך, ממילא אין להם פיגורים. מי שקיבל - קיבל. יש התנגדות לקביעה הזו? נדמה לי שהיא הגיונית.

רות הורן:

בסדר, אין בעיה.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

תגידו מה הנוסח.

רות הורן:

ייאמר כך: "הוראת סעיף 184 (א) לחוק העיקרי כנוסחו בסעיף 2 לחוק זה, תחול על גמלה המשתלמת לעובד החל מיום התחילה". הגדרנו אותו.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

אם כן - החל מיום 1 בינואר 99.

רות הורן:

אפשר לומר: "ביום התחילה ואחריו".

היו"ר תמר גוז'נסקי:

יש כללים חדשים. עד סוף 98 היתה תקרה של שכר ממוצע. החל ב- 99 יש תקרה אחרת. עובדים שאיתרע מזלם וקיבלו את הסכום קודם - אין מה לעשות לגבי זה.

רות הורן:

סעיף קטן (ג) התייחס לתיקון שביצענו קודם, ולכן הוא לא דרוש יותר.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

סעיף (ג) נמחק.

אישרנו את סעיף 4 החדש, ואת סעיף 5 שהיה קודם סעיף 4, עם התיקונים שאושרו וסוכמו בוועדה.

רות הורן:

אנחנו רוצים לצרף לזה תיקון של טעות שנעשתה בחוק שהעברנו לפני שבועיים או עשרה ימים. תיקנו את החוק בעקבות הצעות חוק פרטיות. קבענו שההכנסה המזערית שלפיה משלמים דמי ביטוח לגמלאות יהיה בגובה שכר המינימום לפי חוק שכר מינימום. לצורך העניין הזה שינינו את הגדרת התגמול המזערי במילואים. זו הגדרה נפרדת, והיא מבטיחה תשלום מינימלי גם לעובדים וגם למי שאין לו הכנסות מעבודה, לפי שכר מינימום יומי. התברר ששכר המינימום היומי הוא כלי מסובך. יש לו הגדרה שונה ל- 5 ימים, והגדרה אחרת ל- 6 ימים, וכן הלאה. לכן יש צורך לחזור ולקחת את ההגדרה הכללית של שכר המינימום, לחלק ל- 30. זה יותר מעשי ויותר קל.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

אז זה סעיף 1, סעיף 2 אומר שהתחולה תהיה החל מ- 1 בינואר.

רות הורן:

כן, משום שהתיקון של תגמול מזערי נכנס לתוקף ב- 1 בינואר.

היו"ר תמר גוז'נסקי:

אנו מאשרים את תיקון סעיף 270, סעיפים 1 ו- 2 בחוק הביטוח הלאומי.

אנו מאשרים את הצעת חוק הביטוח הלאומי, תיקון מספר 32 לקריאה שנייה ושלישית, תודה רבה.

אני מודה לכם, הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 11:15